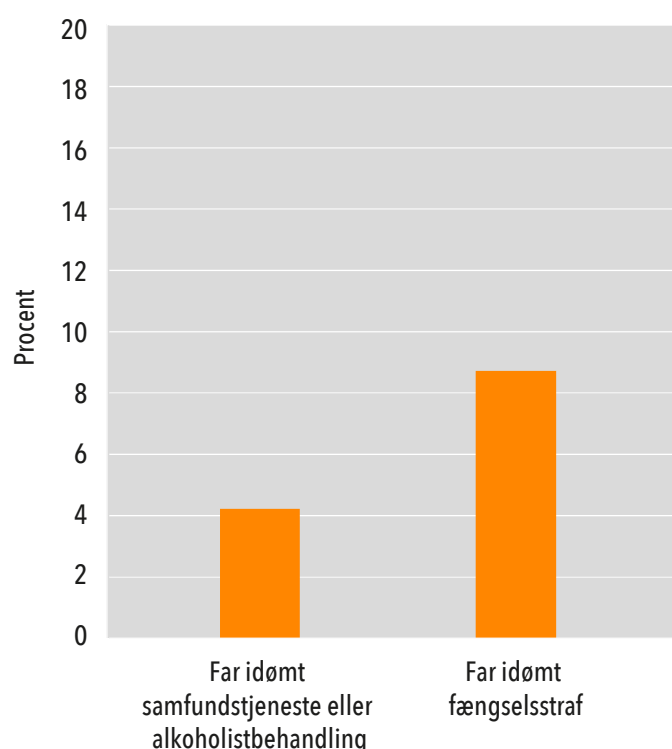

Fars fængselsstraf øger risikoen for ikke at gennemføre grundskolen

Risikoen for, at børn ikke gennemfører grundskolen, forøges betydeligt, hvis deres far får en ubetinget fængselsstraf fremfor samfundstjeneste eller alkoholistbehandling. Det viser en ny undersøgelse fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, der har undersøgt, hvordan fædres fængsling påvirker deres børns uddannelse.

Figur 1. Procent, der ikke har gennemført grundskolen som 20-årige

Note: Søjlerner omhandler børn af fædre, der idømmes enten ubetinget fængselsstraf eller betinget fængselsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling for alvorlige trafikforseelser i perioden juli 1999 til juni 2001.

Kilde: ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed.

Når retssystemet straffer et individ, har straffen ikke nødvendigvis kun konsekvenser for denne person. En fængselsstraf kan have konsekvenser, der også kan spores på lang sigt for familien. ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed har undersøgt, om fædres fængselsstraf har en kausal effekt på børnenes uddannelse.

Undersøgelsen viser, at når en far får en ubetinget fængselsstraf fremfor samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, så øges hans børns risiko for ikke have gennemført grundskolen som 20-årige med 4,5 procentpoint. Det svarer til en fordobling i risikoen sammenlignet med børn, hvis far idømmes samfundstjeneste eller alkoholistbehandling (illustreret i Figur 1).

Undersøgelsen fokuserer på børn, hvis far dømmes for alvorlige trafikforseelser, der inden den udvidede brug af samfundstjeneste og alkoholistbehandling i 2000, ville resultere i en fængselsstraf. At undersøgelsen retter fokus på netop denne gruppe og på tidspunktet omkring reformen i 2000, gør, at undersøgelsens resultater kan tolkes som kausale effekter af fars fængselsstraf. Dette skyldes, at børnene, hvis fædre er dømt hhv. før og efter reformen, er sammenlignelige, på trods af at deres fædre har fået forskellig straf.

Med til undersøgelsen hører også, at de negative effekter af fars fængselsstraf på sandsynligheden for at gennemføre grundskolen primært er drevet af drengene. Det er dog også værd at bemærke, at for de børn, der går til 9. klasses eksamen og får karakterer, er der ingen effekt på karaktergennemsnittet. Dette tyder på, at det er børn med den svageste tilknytning til skolen, der påvirkes negativt af fars fængselsstraf.

Om undersøgelsen

Undersøgelsen bygger på registerbaserede oplysninger om 2.215 børn født i 1988-1995, der var mellem 5 og 11 år på det tidspunkt, hvor deres far fik en dom for alvorlige trafikforseelser i perioden juli 1999 til juni 2001.

Den 1. juli 2000 udvidede man brugen af samfundstjeneste og alkoholistbehandling for alvorlige trafikforseelser. Før reformen gav disse alvorlige trafikforseelser (eksempelvis spirituskørsel med meget høj promille (>2 ‰) eller kørsel efter frakendelse af kørekort) i udgangspunktet en ubetinget fængselsstraf af 30-60 dages varighed. Efter reformen blev straffen i langt højere grad betingede domme med vilkår om enten samfundstjeneste eller alkoholist-

behandling. Reformen udgør et stød til risikoen for at opleve fars fængselsstraf, der er uafhængigt af fars eller børns karakteristika, og i undersøgelsen er tidspunktet for fars dom (før eller efter reformen) brugt som en såkaldt instrument-variabel for fars fængselsstraf. Det er denne analysestrategi, der gør, at undersøgelsens hovedresultater kan tolkes som kausale effekter af fars fængselsstraf.

Af uddannelsesmål kigger undersøgelsen på karaktergennemsnit ved afslutningen af 9. klasse, andelen af obligatoriske fag, man får karakterer i, samt om man har gennemført grundskolen som 20-årig.

Undersøgelsen er publiceret i det videnskabelige tidsskrift *Journal of Quantitative Criminology*.

Undersøgelsens publiceringer

Anker (2021). *Educational Consequences of Paternal Incarceration: Evidence from a Danish Policy Reform*.

Journal of Quantitative Criminology.

<https://doi.org/10.1007/s10940-021-09531-8>

Nyt fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed. (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden.

Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på: www.rockwoolfonden.dk/forside/forskning